

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 6ης Οκτωβρίου 2016 *

«Προδικαστική παραπομπή — Συμβάσεις δημοσίων έργων — Οδηγία 2004/18/EK — Άρθρο 7, στοιχείο γ' — Κατώτατα όρια δημοσίων συμβάσεων — Μη υπέρβαση του κατωτάτου ορίου — Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές — Αυτόματος αποκλεισμός — Ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής — Υποχρεώσεις της αναθέτουσας αρχής απορρέουσες από την ελευθερία εγκαταστάσεως, την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών και τη γενική αρχή περί απαγορεύσεως των διακρίσεων — Συμβάσεις που παρουσιάζουν βέβαιο διασυνοριακό ενδιαφέρον»

Στην υπόθεση C-318/15,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, την οποία υπέβαλε το Tribunale amministrativo regionale per il Piemonte (περιφερειακό διοικητικό δικαστήριο του Πεδεμοντίου, Ιταλία) με απόφαση της 29ης Απριλίου 2015, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 26 Ιουνίου 2015, στο πλαίσιο της δίκης

Tecnoedi Costruzioni Srl

κατά

Comune di Fossano

παρισταμένων των

Ge.Co. Italia SpA,

Niccoli Costruzioni Srl,

Selva Mercurio Srl,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους T. von Danwitz, πρόεδρο τμήματος, K. Λυκούργο, E. Juhász (εισηγητή), C. Vajda και K. Jürimäe, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από την C. Colelli, avvocato dello Stato,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους G. Gattinara και A. Tokár,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 49 και 56 ΣΛΕΕ, στα οποία κατοχυρώνονται, αντιστοίχως, η ελευθερία εγκαταστάσεως και η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, καθώς και την ερμηνεία των γενικών αρχών της ίσης μεταχείρισεως, της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της αναλογικότητας.
- 2 Η εν λόγω αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της Tecnoedi Costruzioni Srl και της Comune di Fossano (Δήμος Fossano, Ιταλία), σχετικά με τη νομιμότητα της οριστικής αναθέσεως συμβάσεως δημοσίων έργων από τον εν λόγω δήμο στην Ge.Co. Italia SpA.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Η αιτιολογική σκέψη 2 της οδηγίας 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ΕΕ 2004, L 134, σ. 114), αναφέρει τα εξής:

«Η ανάθεση των συμβάσεων που συνάπτονται στα κράτη μέλη για λογαριασμό του κράτους, των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης ή περιφερειακής διοίκησης και άλλων οργανισμών δημοσίου δικαίου, υπόκειται στην τήρηση των αρχών της Συνθήκης [ΛΕΕ], ιδίως στην αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, στην αρχή της ελευθερίας της εγκατάστασης και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, καθώς και στις αρχές που απορρέουν από αυτές, όπως η αρχή της ίσης μεταχείρισης, η αρχή της αποφυγής των διακρίσεων, η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης, η αρχή της αναλογικότητας και η αρχή της διαφάνειας [...]».
- 4 Κατά το άρθρο 7, στοιχείο γ', της οδηγίας 2004/18, με τίτλο «Ποσά των κατώτατων ορίων των δημοσίων συμβάσεων», όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 1251/2011 της Επιτροπής, της 30ής Νοεμβρίου 2011 (ΕΕ 2011, L 319, σ. 43), το οποίο έχει εφαρμογή *ratione temporis* στην υπόθεση της κύριας δίκης, η οδηγία αυτή εφαρμόζεται επί των συμβάσεων δημοσίων έργων των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (στο εξής: ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από 5 000 000 ευρώ.

Το ιταλικό δίκαιο

- 5 Το νομοθετικό διάταγμα 163/2006, της 12ης Απριλίου 2006, περί θεσπίσεως κώδικα συμβάσεων δημοσίων έργων, παροχής υπηρεσιών και προμηθειών, κατ' εφαρμογήν της οδηγίας 2004/18 (τακτικό συμπλήρωμα στην *GURI* αριθ. 100, της 2ας Μαΐου 2006), προβλέπει στο άρθρο 122, παράγραφος 9, με τίτλο «Ειδικό καθεστώς για τις συμβάσεις δημοσίων έργων των οποίων η αξία είναι κατώτερη του κατωτάτου ορίου», τα εξής:
- «Για τα έργα αξίας κατώτερης ή ίσης του ενός εκατομμυρίου ευρώ, όταν κριτήριο αναθέσεως είναι η χαμηλότερη τιμή, η αναθέτουσα αρχή δύναται να προβλέψει στην προκήρυξη τον αυτόματο αποκλεισμό από τον διαγωνισμό των προσφορών με ποσοστιαία έκπτωση ίση ή ανώτερη του κατωτάτου ορίου ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, σύμφωνα με το άρθρο 86. Εν τοιαύτη περιπτώσει δεν εφαρμόζεται το άρθρο 87, παράγραφος 1. Εντούτοις, δεν μπορεί να γίνει χρήση της ως άνω δυνατότητας αυτόματου αποκλεισμού όταν ο αριθμός των αποδεκτών προσφορών στον διαγωνισμό είναι κατώτερος των δέκα. Εν τοιαύτη περιπτώσει, εφαρμόζεται το άρθρο 86, παράγραφος 3».
- 6 Κατά το άρθρο 86, παράγραφος 3, του εν λόγω νομοθετικού διατάγματος:
- «Εν πάση περιπτώσει, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αξιολογήσουν την επάρκεια κάθε προσφοράς η οποία, βάσει συγκεκριμένων στοιχείων, φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή».
- 7 Το άρθρο 87, παράγραφος 1, του εν λόγω νομοθετικού διατάγματος προβλέπει τα εξής:
- «Όταν προσφορά φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή, η αναθέτουσα αρχή ζητεί από τον προσφέροντα να δικαιολογήσει τα στοιχεία της τιμής βάσει των οποίων διαμορφώνεται η συνολική βασική αξία της σύμβασεως και, σε περίπτωση αναθέσεως βάσει του κριτηρίου της πλέον συμφέρουσας από οικονομικής απόψεως προσφοράς, τα λοιπά στοιχεία εκτιμήσεως της προσφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 88. Ο αποκλεισμός μπορεί να αποφασιστεί μόνον κατόπιν αυτής της πρόσθετης διερευνήσεως και κατόπιν κατ' αντιπαράθεση συζητήσεως».
- 8 Το κατώτατο όριο ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών κατά το άρθρο 122, παράγραφος 9, του νομοθετικού διατάγματος 163/2006, το οποίο παρέχει στις αναθέτουσες αρχές τη δυνατότητα αποκλεισμού ορισμένων προσφορών οι οποίες θεωρούνται ασυνήθιστα χαμηλές, καθορίζεται βάσει μαθηματικού υπολογισμού ο οποίος προβλέπεται στο άρθρο 86, παράγραφος 1, του ιδίου διατάγματος.
- 9 Το άρθρο 253, παράγραφος 20bis, του ιδίου νομοθετικού διατάγματος προβλέπει τα εξής:
- «Οι αναθέτουσες αρχές δύνανται να εφαρμόζουν έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015 τις διατάξεις του άρθρου 122, παράγραφος 9, και του άρθρου 124, παράγραφος 8, για τις συμβάσεις αξίας κατώτερης των ορίων που καθορίζονται στο άρθρο 28 [πρόκειται για τα όρια τα οποία καθορίζονται στο άρθρο 7 της οδηγίας 2004/18 ενόψει της εφαρμογής της]».

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 10 Με προκήρυξη δημοσιευθείσα στις 26 Ιουνίου 2013, ο Δήμος Fossano (επαρχία του Cuneo, Ιταλία) δρομολόγησε διαδικασία ανοικτού διαγωνισμού για την ανάθεση των έργων επεκτάσεως και ενεργειακής αναβαθμίσεως του νηπιαγωγείου «Gianni Rodari», με βασικό προϋπολογισμό 1 158 899,97 ευρώ. Το κριτήριο αναθέσεως της σύμβασεως ήταν αυτό της χαμηλότερης τιμής. Στη συγγραφή υποχρεώσεων της ως άνω σύμβασεως προβλέφθηκε ότι «οι ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές προσδιορίζονται αυτομάτως», σύμφωνα με το άρθρο 122, παράγραφος 9, του νομοθετικού διατάγματος 163/2006, εάν ο αριθμός των έγκυρων προσφορών είναι ίσος ή ανώτερος των δέκα.

- 11 Η επιτροπή του διαγωνισμού έλαβε 101 προσφορές και έκανε δεκτές 86 εξ αυτών. Στην πρώτη δημόσια συνεδρίαση της 24ης Ιουλίου 2013, η επιτροπή απέκλεισε αυτομάτως τις προσφορές που περιελάμβαναν ποσοστιαία έκπτωση υψηλότερη του κατώτατου ορίου ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, βάσει του άρθρου 86, παράγραφος 1, του νομοθετικού διατάγματος 163/2006.
- 12 Η Tecnoedi Costruzioni ανακηρύχθηκε προσωρινή ανάδοχος του έργου, με έκπτωση ύψους 25,397 %. Ακολούθως, στη δεύτερη δημόσια συνεδρίαση της 30ής Ιουλίου 2013, η επιτροπή επανεξέτασε αυτεπαγγέλτως τη θέση δύο υποψηφίων που είχαν αποκλειστεί εκ παραδρομής, ήτοι των κοινοπραξιών Niccoli Costruzioni Srl και Selva Mercurio Srl, και αποφάσισε να τις κάνει δεκτές. Επιπροσθέτως, ανέθεσε προσωρινά τη σύμβαση στην Ge.Co. Italia. Εν συνεχεία, με απόφαση της 5ης Σεπτεμβρίου 2013, η επιτροπή του διαγωνισμού ανέθεσε οριστικώς τη σύμβαση στην τελευταία ως άνω εταιρία, η οποία είχε υποβάλει προσφορά με έκπτωση ύψους 25,427 %.
- 13 Με την προσφυγή της, η Tecnoedi Costruzioni ζήτησε την ακύρωση της αποφάσεως της 5ης Σεπτεμβρίου 2013 περί οριστικής αναθέσεως της συμβάσεως στην Ge.Co. Italia και την ακύρωση των πρακτικών της δημόσιας συνεδριάσεως της 30ής Ιουλίου 2013 περί της εκ νέου συμμετοχής στη διαδικασία του διαγωνισμού των κοινοπραξιών Selva Mercurio και Niccoli Costruzioni και περί της προσωρινής αναθέσεως της συμβάσεως στην Ge.Co. Italia. Επικουρικώς, η προσφεύγουσα της κύριας δίκης ζήτησε τη διαπίστωση του παράνομου χαρακτήρα της συγγραφής υποχρεώσεων του διαγωνισμού λόγω παραβάσεως του άρθρου 122, παράγραφος 9, του νομοθετικού διατάγματος 163/2006, καθόσον, κατά το άρθρο αυτό, ο αυτόματος αποκλεισμός της ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς δεν επιτρέπεται για έργα αξίας άνω του ενός εκατομμυρίου ευρώ, όπως ισχύει στην περίπτωση της επίμαχης στην υπόθεση της κύριας δίκης συμβάσεως.
- 14 Λαμβανομένου υπόψη του τελευταίου λόγου που προέβαλε η Tecnoedi Costruzioni, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι επιβάλλεται η υποβολή προδικαστικού ερωτήματος στο Δικαστήριο. Παραπέμποντας στην απόφαση της 15ης Μαΐου 2008, SECAP και Santorso (C-147/06 και C-148/06, EU:C:2008:277), το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι η εθνική νομοθεσία καταλείπει στην απεριόριστη διακριτική ευχέρεια των αναθετουσών αρχών τη δυνατότητα να προβλέψουν, στην προκήρυξη διαγωνισμών, τον μηχανισμό αυτόματου αποκλεισμού των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων των οποίων το ύψος προσεγγίζει το κατώτατο όριο που θέτει το δίκαιο της Ένωσης και, επιπροσθέτως, σε περίπτωση υπάρξεως μικρού αριθμού αποδεκτών προσφορών, ήτοι τουλάχιστον δέκα, χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τα συγκεκριμένα στοιχεία τα οποία είναι ικανά να αποδείξουν την ύπαρξη βέβαιου διασυνοριακού ενδιαφέροντος.
- 15 Κατά το αιτούν δικαστήριο, η ως άνω εθνική νομοθεσία δεν επιβάλλει στις αναθέτουσες αρχές να αξιολογούν κατά περίπτωση την ύπαρξη βέβαιου διασυνοριακού ενδιαφέροντος για ορισμένη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της. Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, η ύπαρξη βέβαιου διασυνοριακού ενδιαφέροντος θα μπορούσε να απορρέει όχι μόνον από την οικονομική σημασία της οικείας συμβάσεως, αλλά επίσης από τα τεχνικά χαρακτηριστικά των οικείων εργασιών, καθώς και από τον τόπο της εκτελέσεώς τους.
- 16 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, καίτοι η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης σύμβαση ανέρχεται σε εκτιμώμενο ποσό ύψους 1158 899,97 ευρώ, η ύπαρξη βέβαιου διασυνοριακού ενδιαφέροντος για αυτή τη σύμβαση δεν μπορεί να αποκλειστεί, δεδομένου ότι το Fossano βρίσκεται σε απόσταση μικρότερη των 200 χιλιομέτρων από τα γαλλοϊταλικά σύνορα και ότι, μεταξύ των υποψηφίων που έγιναν δεκτοί στον διαγωνισμό, περιλαμβάνονται και αρκετές ιταλικές επιχειρήσεις με έδρα περιφέρειες οι οποίες δεν είναι όμορες, όπως το Λάτιο, το οποίο βρίσκεται σε απόσταση 600 χιλιομέτρων, ή η Καμπανία, η οποία βρίσκεται σε απόσταση 800 περίπου χιλιομέτρων από το Fossano. Επιπροσθέτως, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, για την ύπαρξη βέβαιου διασυνοριακού ενδιαφέροντος δεν απαιτείται ένας επιχειρηματίας να έχει όντως εκδηλώσει το ενδιαφέρον του (απόφαση της 14ης Νοεμβρίου 2013, Belgacom, C-221/12, EU:C:2013:736, σκέψη 31 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 17 Το αιτούν δικαστήριο προσθέτει ότι το άρθρο 253, παράγραφος 20bis, του νομοθετικού διατάγματος 163/2006 επιτρέπει τον αυτόματο αποκλεισμό των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών ακόμα και για τις συμβάσεις των οποίων η αξία είναι ελαφρώς κατώτερη του κατώτατου ορίου που προβλέπεται στη νομοθεσία της Ένωσης, χωρίς οποιαδήποτε εύλογη αιτιολόγηση της αναγκαιότητας τόσο παρατεταμένης μεταβατικής ρυθμίσεως.
- 18 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, το Tribunale amministrativo regionale per il Piemonte (περιφερειακό διοικητικό δικαστήριο του Πεδεμοντίου, Ιταλία) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το εξής προδικαστικό ερώτημα:

«Έχουν τα άρθρα 49 και 56 ΣΛΕΕ και οι αρχές της ελευθερίας εγκαταστάσεως, της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, της ίσης μεταχειρίσεως, της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της αναλογικότητας την έννοια ότι αντιτίθενται σε κανονιστική ρύθμιση, όπως η ισχύουσα στην Ιταλία, ήτοι τα άρθρα 122, παράγραφος 9, και 253, παράγραφος 20bis, του νομοθετικού διατάγματος 163/2006, [η οποία προβλέπει] τον αυτόματο αποκλεισμό των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών στους διαγωνισμούς για την ανάθεση συμβάσεων έργων αξίας κατώτερης του κατώτατου ορίου [το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 7, στοιχείο γ', της οδηγίας 2004/18] τα οποία παρουσιάζουν διασυνοριακό ενδιαφέρον;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 19 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η σύναψη συμβάσεων οι οποίες, λαμβανομένης υπόψη της αξίας τους, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας υπόκειται, παρά ταύτα, στους θεμελιώδεις κανόνες και στις γενικές αρχές της Συνθήκης ΛΕΕ, ιδίως στις αρχές της ίσης μεταχειρίσεως και της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας καθώς και στην απορρέουσα εξ αυτών υποχρέωση διαφάνειας, υπό την προϋπόθεση ότι οι συμβάσεις αυτές εμφανίζουν βέβαιο διασυνοριακό ενδιαφέρον βάσει ορισμένων αντικειμενικών κριτηρίων (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 15ης Μαΐου 2008, SECAP και Santorso, C-147/06 και C-148/06, EU:C:2008:277, σκέψεις 20 και 21, της 11ης Δεκεμβρίου 2014, Azienda sanitaria locale n. 5 «Spezzino» κ.λπ., C-113/13, EU:C:2014:2440, σκέψεις 45 και 46, της 18ης Δεκεμβρίου 2014, Generali-Providencia Biztosító, C-470/13, EU:C:2014:2469, σκέψη 32, καθώς και της 16ης Απριλίου 2015, Enterprise Focused Solutions, C-278/14, EU:C:2015:228, σκέψη 16).
- 20 Όσον αφορά τα αντικειμενικά κριτήρια που μπορούν να υποδηλώνουν την ύπαρξη βέβαιου διασυνοριακού ενδιαφέροντος, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι τέτοια κριτήρια μπορούν να είναι, μεταξύ άλλων, η σημαντική αξία της επίμαχης συμβάσεως σε συνδυασμό με τον τόπο εκτελέσεως των εργασιών ή ακόμη τα τεχνικά χαρακτηριστικά της συμβάσεως και τα ειδικά χαρακτηριστικά των οικείων προϊόντων. Στο πλαίσιο αυτό, μπορεί επίσης να ληφθεί υπόψη η ύπαρξη καταγγελιών που υπέβαλαν επιχειρηματίες εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη μέλη, υπό την προϋπόθεση της εξακριβώσεως ότι οι καταγγελίες αυτές είναι πραγματικές και όχι πλασματικές (βλ., υπ' αυτή την έννοια, αποφάσεις της 15ης Μαΐου 2008, SECAP και Santorso, C-147/06 και C-148/06, EU:C:2008:277, σκέψη 31, καθώς και απόφαση της 16ης Απριλίου 2015, Enterprise Focused Solutions, C-278/14, EU:C:2015:228, σκέψη 20 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 21 Το αιτούν δικαστήριο φαίνεται να θεωρεί, όσον αφορά την επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης σύμβαση, ότι η ύπαρξη βέβαιου διασυνοριακού ενδιαφέροντος δεν μπορεί να αποκλεισθεί, είναι δε ενδεικτικό ως προς αυτό το γεγονός ότι το Fossano βρίσκεται σε απόσταση μικρότερη των 200 χιλιομέτρων από τα γαλλοϊταλικά σύνορα καθώς και ότι μεταξύ των υποψηφίων που έγιναν δεκτοί προς συμμετοχή στη διαδικασία συγκαταλέγονται και αρκετές ιταλικές επιχειρήσεις οι οποίες εδρεύουν σε περιφέρειες ευρισκόμενες σε απόσταση 600, ακόμα και 800 χιλιομέτρων από τον τόπο εκτελέσεως των εργασιών.

- 22 Συναφώς, πρέπει να τονισθεί ότι η ύπαρξη βέβαιου διασυνοριακού ενδιαφέροντος δεν μπορεί να συναχθεί υποθετικώς από ορισμένα στοιχεία τα οποία, εκτιμώμενα γενικώς και αορίστως, θα μπορούσαν να συνιστούν ενδείξεις προς αυτήν την κατεύθυνση, αλλά πρέπει να προκύπτει σαφώς από κατά περίπτωση εκτίμηση των στοιχείων της επίμαχης συμβάσεως. Ειδικότερα, δεν αρκεί το αιτούν δικαστήριο να υποβάλει στο Δικαστήριο στοιχεία από τα οποία είναι δυνατόν να συναχθεί ότι δεν αποκλείεται η ύπαρξη βέβαιου διασυνοριακού ενδιαφέροντος, αλλά, αντιθέτως, οφείλει να προσκομίσει στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι αυτό όντως υφίσταται.
- 23 Διαπιστώνεται ότι το αιτούν δικαστήριο δεν προσκόμισε με την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως κανένα στοιχείο το οποίο να επιτρέπει στο Δικαστήριο να καταλήξει σε τέτοιο συμπέρασμα.
- 24 Συναφώς, δεν θα ήταν δικαιολογημένη η κρίση ότι σύμβαση δημοσίων έργων όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, της οποίας η αξία δεν ανέρχεται ούτε στο ένα τέταρτο του κατωτάτου ορίου που προβλέπεται στη νομοθεσία της Ένωσης και της οποίας ο τόπος εκτελέσεως βρίσκεται σε απόσταση 200 χιλιομέτρων από τα σύνορα με άλλο κράτος μέλος, δύναται να παρουσιάζει βέβαιο διασυνοριακό ενδιαφέρον απλώς και μόνο για τον λόγο ότι ορισμένος αριθμός προσφορών υπεβλήθη από επιχειρήσεις οι οποίες εδρεύουν στο οικείο κράτος μέλος σε μεγάλη απόσταση από τον τόπο εκτελέσεως των επίμαχων έργων.
- 25 Πράγματι, το στοιχείο αυτό είναι προδήλως ανεπαρκές λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της υποθέσεως της κύριας δίκης και, εν πάση περιπτώσει, δεν μπορεί να είναι το καθοριστικό, καθόσον οι δυνητικοί υποψήφιοι από άλλα κράτη μέλη ενδεχομένως να αντιμετωπίσουν πρόσθετες δυσχέρειες και δαπάνες συνιστάμενες, μεταξύ άλλων, στην υποχρέωση να προσαρμοστούν στο νομικό και διοικητικό πλαίσιο του κράτους μέλους όπου θα εκτελεστεί η σύμβαση, καθώς και να αντεπεξέλθουν σε γλωσσικές απαιτήσεις.
- 26 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Δικαστήριο αδυνατεί να παράσχει χρήσιμη απάντηση στο υποβληθέν από το αιτούν δικαστήριο ερώτημα προκειμένου να επιλυθεί η διαφορά της οποίας αυτό έχει επιληφθεί, όπερ και αποτελεί τον σκοπό της συνεργασίας που επιτάσσει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ.
- 27 Επομένως, η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως κρίνεται απαράδεκτη.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 28 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σε αυτό απόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφαινεται:

Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως την οποία υπέβαλε το Tribunale amministrativo regionale per il Piemonte (περιφερειακό διοικητικό δικαστήριο του Πεδεμοντίου, Ιταλία) με απόφαση της 29ης Απριλίου 2015 είναι απαράδεκτη.

(υπογραφές)